

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO EKONOMIKOS SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722
11 STRAIPSNIO PAKEITIMO (TAP-16-774(2), TAP-16-775(2), NR. 15-5439(5))

2016-06-29 Nr. NV-2111

Vilnius

1. **Projekto rengėjas:** Ūkio ministerija.
2. **Projekto tikslas, esmė:** nustatyti, kad asmuo valstybės ar savivaldybės įmonės vadovu skiriamas konkurso būdu ketverių metų kadencijai, kuriai pasibaigus jis turi būti atšauktas iš pareigų, tačiau darbo sutartis su įmonės vadovu gali būti pratęsiama antrai ketverių metų kadencijai neskelbiant konkurso, jeigu vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įmonė pasiekė jai nustatytus veiklos tikslus. Pasibaigus antrajai kadencijai vadovas atšaukiamas iš pareigų. Kadencijų skaičius neribojamas, taigi buvęs vadovas vėl gali konkurso būdu būti paskirtas įmonės vadovo pareigoms. Įmonės vadovas iš pareigų gali būti atšauktas ir iki kadencijos pabaigos įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu. Įsigaliojus teikiamam įstatymo projektui (2017 01 01) įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos per 3 mėnesius parneša valstybės ir savivaldybės įmonių vadovams apie darbo sutarties rūšies pakeitimą iš neterminuotos į terminuotą vienerių metų darbo sutartį. Negavus sutikimo pakeisti darbo sutartį, įmonės vadovas per 20 darbo dienų atšaukiamas iš pareigų.
3. **Derinimas:** įstatymo projektas 2016 05 17 svarstytas ministerijų atstovų pasitarime. Pastaboms suderinti Ūkio ministerija organizavo pasitarimą. Projektas 2016 06 29 svarstytas Vyriausybės pasitarime. Pritarta pateiktajam projektui.
4. **Dalykinio vertinimo išvada:** teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Patarėjas

Aloyzas Duksa, tel. 8 706 63 733, el. p. aloyzas.duksa@lrv.lt

Aloyzas Duksa

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga. Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845 / 8 706 64 868.

faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-06-08 Nr. (13.2-31)-3-2599

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Atsižvelgdami į Ministerijų atstovų 2016 m. gegužės 17 d. pasitarimo (protokolo Nr. 20, 18 klausimas) sprendimus, teikiame patikslintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Siekdama įvertinti įstatymo projekto svarstymo Ministerijų atstovų pasitarime metu pateiktas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Ekonomikos pažangos departamento Ekonomikos skyriaus pastabas, Ūkio ministerija suorganizavo pasitarimą su suinteresuotų institucijų atstovais diskutuoti įstatymo projekto nuostatomis aptarti (protokolas pridedamas).

Į didžiąją dalį įstatymo projektui pateiktų pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta. Dėl Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Ekonomikos pažangos departamento Ekonomikos skyriaus pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pridedama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktą, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Įstatymo projektą parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė A. Keniausytė, tel. 8 706 64 951, el. p. ausra.keniausyte@ukmin.lt) Įmonių teisės skyriaus vyriausioji specialistė Irma Vagulytė (tel. 8 706 64 699, el. p. irma.vagulyte@ukmin.lt).

RIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 6 lapai.
4. Vyriausybės nutarimo dėl įstatymo projekto pateikimo Seimui projektas, 1 lapas.
5. Derinimo pažyma, 2 lapai.
6. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 9 lapai.
7. Pasitarimo su suinteresuotų institucijų atstovais protokolas, 3 lapai.

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ
ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pritarti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Įgalinti ūkio ministrą Evaldą Gustą, o jam negalint dalyvauti – ūkio viceministrą Gediminą Onaitį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-06-02

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorė

Irena Lukoševičiūtė

2016-06-02

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722
11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Valstybės įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybės įmonė – savivaldybei. Valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės (toliau – įmonė) valdymo funkcija priskiriama įmonės valdymo organams. Santykiuose su kitais asmenimis įmonės vardu veikia jos vienasmenis valdymo organas – įmonės vadovas. Įmonės vadovo kompetencija nustatoma Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme (toliau – įstatymas) ir įmonės įstatuose. Įmonės vadovo gebėjimas atlikti įmonės valdymo funkciją yra labai svarbus siekiant įmonės veiklos tikslų, kurie nustatomi įmonės įstatuose, įmonės veiklos strategijoje, kituose planavimo dokumentuose. Nors įmonės vadovu skiriamas viešąjį konkursą laimėjęs įstatymo nustatytus reikalavimus atitinkantis asmuo, jo gebėjimas atlikti įmonės valdymo funkciją skyrimo į pareigas metu nėra akivaizdus. Be to, neigiamų požymių įmonės vadovo vadybinėje veikloje gali atsirasti ir laikui bėgant. Tokių požymių atsiradimą gali lemti ilgas įmonės vadovo pareigų ėjimas ir nusistovėję vadovavimo principai, kuriuos keisti sugeba nedažnas įmonės vadovas. Įmonės vadovas gali prarasti gebėjimą prisitaikyti prie kintančios aplinkos poreikių ir iššūkių, o užsimezgę ilgalaikiai santykiai su įmonės vadovą skiriančia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančia institucija gali turėti neigiamos įtakos galimybei objektyviai vertinti įmonės vadovo veiklą. Siekiant to vengti ir sudaryti prielaidas gerinti įmonių valdymo kokybę bei skatinti periodinę asmenų, turinčių tinkamiausias savybes (pvz., lyderystės, strateginių žinių, personalo valdymo ir pan.) ir vadovavimo patirtį, paiešką į įmonės vadovo pareigas, taip užtikrinant, kad įmonių veiklos organizavimas būtų grindžiamas aktyviais ir efektyviais veiksmais, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte (toliau – įstatymo projektas) siūloma nustatyti, kad asmuo įmonės vadovu skiriamas ketverių metų kadencijai.

Įstatymo projekto uždavinys – nustatyti, kad asmuo įmonės vadovu skiriamas ketverių metų kadencijai, kuriai pasibaigus, įmonės vadovas turi būti atšauktas iš pareigų, paliekant galimybę įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai įmonės vadovą atšaukti iš pareigų iki kadencijos pabaigos. Taip pat nustatyti išimtį, kai su įmonės vadovu sudaryta darbo sutartis galėtų būtų pratęsta antrajai ketverių metų kadencijai, ir apibrėžti šios išimties taikymo sąlygas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Aušra Keniausytė, tel. 8 706 64 951, el. p. Ausra.Keniausyte@ukmin.lt) Įmonių teisės skyriaus valstybės tarnautojai.

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatyme nustatyta, kad įmonės vadovą skiria ir atšaukia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 4 punktas). Taip pat nustatyta, *kada* įmonės vadovas *turi būti* atšauktas – kai be įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sutikimo tampa kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu (įstatymo 11 straipsnio 5 dalis). Įstatyme pažymima, kad, atšaukus įmonės vadovą, darbo sutartis su juo turi būti nutraukta Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyta tvarka (įstatymo 11 straipsnio 7 dalis).

Vadovaujantis Darbo kodeksu, įmonės vadovas parenkamas konkurso būdu Vyriausybės nustatyta tvarka (Darbo kodekso 101 straipsnio 2 dalis). Šios Darbo kodekso nuostatos pagrindu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 301 „Dėl konkursinių pareigų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių

įstaigose sąrašo nustatymo ir Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašas, kuris reglamentuoja konkurso organizavimo tvarką; reikiamų dokumentų dalyvauti konkurse pateikimą, komisijos sudarymą, atrankos eigą ir jos fiksavimą, komisijos sprendimo apskundimą.

Darbo kodekse taip pat nustatyta, kad darbo sutartis baigiasi, ją nutraukus Darbo kodekso ir kitų įstatymų nustatytais pagrindais (Darbo kodekso 124 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Vadovaujantis šia Darbo kodekso nuostata, įmonės vadovą atšaukus ir nutraukus su juo darbo sutartį, darbo sutartis su juo pasibaigia. Teismų praktikoje pažymima, kad įmonės vadovo atšaukimas yra absoliuti jį paskyrusio organo teisė, t. y. įmonės vadovas gali būti atšaukiamas bet kada nepriklausomai nuo jo kaltės ar kitų aplinkybių buvimo ar nebuvimo; dėl to, kad nutraukiant darbo sutartį su įmonės vadovu taikomi ne Darbo kodekso, o specialiojo įstatymo (šiuo atveju – įstatymo) įtvirtinti pagrindai (įmonės vadovo atšaukimas), netaikomos Darbo kodekso nuostatos, susijusios su darbo sutarties nutraukimo konkrečiu Darbo kodekse nustatytu pagrindu tvarkos reikalavimais; įmonės vadovo atleidimo atveju taip pat netaikomos Darbo kodekso nuostatos dėl įspėjimo apie darbo sutarties nutraukimą ar darbo sutarties nutraukimo apribojimų (Darbo kodekso 130 ir 131 straipsniai), o atšaukus vadovą išmokama 2 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išėtinė išmoka, kai vadovas atšaukiamas nesant jo kaltės (Darbo kodekso 140 straipsnio 3 dalis) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. birželio 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje, bylos Nr. 3K-3-260/2007; 2006 m. vasario 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje, bylos Nr. 3K-3-123/2006; 2007 m. spalio 12 d. nutartis, priimta civilinėje byloje, bylos Nr. 3K-3-397/2007; 2011 m. spalio 11 d. nutartis, priimta civilinėje byloje, bylos Nr. 3K-3-384/2011*).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Pagrindinė įstatymo projekto nuostata yra susijusi su ketverių metų kadencijos įmonės vadovui nustatymu ir pareiga įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai atšaukti įmonės vadovą iš pareigų pasibaigus ketverių metų kadencijai, išskyrus siūlomą nustatyti išimtį, kai įmonės vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įmonė pasiekė jai nustatytus veiklos tikslus. Nurodytu atveju įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai suteikiama galimybė pratęsti įmonės vadovo darbo sutartį antrajai ketverių metų kadencijai be konkurso. Siūlomų nuostatų įgyvendinimas lemtų poreikį ne rečiau kaip kas ketverius metus, jei per šį laikotarpį įmonė nepasiekė jai nustatytų veiklos tikslų, arba ne rečiau kaip kas aštuonerius metus, kai per pirmus ketverius įmonės vadovo kadencijos metus įmonė pasiekė jai nustatytus veiklos tikslus, organizuoti konkursą įmonės vadovo pareigoms eiti, keliant konkurso dalyviams laikmetį atitinkančius reikalavimus. Taip būtų sudarytos prielaidos gerinti įmonių valdymo kokybę, t. y. viena vertus, periodiškai vykdyti lyderių požymius turinčių asmenų paiešką į įmonės vadovo pareigas, kita vertus, periodiškai tikrinti įmonės vadovo pareigas einančio asmens, pakartotinai siekiančio užimti tos pačios įmonės vadovo pareigas ir dėl to privalančio dalyvauti konkurse, gebėjimus toliau eiti šias pareigas, ir į šias pareigas paskirti labiausiai šioms pareigoms keliamus reikalavimus atitinkantį asmenį. Nors šiuo metu galiojantis įstatymas įtvirtina įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos teisę atšaukti įmonės vadovą, minėtina, kad šia teise naudojamosi retai. Pažymėtina, kad daugiau nei 1/2 šiuo metu valstybės įmonių vadovų pareigas einančių asmenų buvo paskirti prieš 10 ir daugiau metų, o 1/4 šias pareigas eina 20 ir daugiau metų, o tai kelia pagrįstą abejonių dėl įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų vykdomos įmonių vadovų veiklos priežiūros efektyvumo.

Įstatymo projekte siūlomos nustatyti išimties, leisiančios pasibaigus įmonės vadovo pirmajai kadencijai, su juo sudarytą darbo sutartį pratęsti antrajai ketverių metų kadencijai, susiejimas su

įmonei nustatytų tikslų pasiekimu įmonės vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu, grindžiamas įmonės, kaip viešojo juridinio asmens teisinės formos, specifika. Nors įmonės tikslas – teikti viešąsias paslaugas, gaminti produkciją ir vykdyti kitą veiklą siekiant tenkinti viešuosius interesus, pažymėtina, kad vadovaujantis galiojančiu teisiniu reguliavimu, įmonė turi siekti įmonės verslo vertės augimo, valstybės investuoto kapitalo grąžos arba bent jau pelningos veiklos. Tai pagrindžia ir įstatymo nuostatos, reglamentuojančios įmonės pelno įmokos mokėjimą atitinkamai į valstybės ar savivaldybės biudžetą (įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 10 punktas, 6, 8, 10 dalys) Atsižvelgiant į tai bei siekiant didinti įmonės vadovo suinteresuotumą įmonės veiklos rezultatais, įmonės vadovo kadencijos pratęsimo galimybė yra siejama būtent su įmonei nustatytų veiklos tikslų pasiekimu, o ne su įmonės vadovo asmeninės veiklos vertinimu. Tokia praktika, kai įmonės veiklos tikslų pasiekimas ar nepasiekimas tiesiogiai turi įtakos įmonės vadovui, egzistuoja ir dabar: Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) nustatyta, kad įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, kad nepasiekus valstybės įmonės tikslų ar juos pasiekus tik iš dalies būtų svarstoma, ar vadovas tinka eiti pareigas; valstybės įmonės vadovui būtų nemokama atlygio kintamoji dalis arba ji būtų proporcingai mažinama (Aprašo 29 punktas).

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatų atitiktis nustatytiems veiklos tikslams būtų vertinama Vyriausybės ar savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad jau dabar galiojantis teisinis reguliavimas įtvirtina pareigą nustatyti įmonėms ilgalaikius ir trumpalaikius veiklos tikslus, atlikti periodinę įmonėms nustatytų veiklos tikslų peržiūrą, veiklos tikslų įgyvendinimo analizę ir vertinimą. Įstatyme nustatyta, kad įmonės veiklos tikslams įgyvendinti rengiama ir tvirtinama įmonės veiklos strategija; nustatomi įmonės veiklos rodikliai; kasmet tvirtinamas audituotas įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir rengiama metinė veiklos ataskaita (įstatymo 3 straipsnio 3 dalis, 4 straipsnio 4 dalies 1 punktas, 10 straipsnio 12 dalies 2, 4 punktai, 11 straipsnio 6 dalies 1, 4, 6 punktai, 14 ir 16 straipsniai). Apraše įtvirtinta pareiga valstybės įmonės organams pagal kompetenciją nustatyti valstybės įmonės veiklos strategiją, ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus; ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėti strategiją, metinius veiklos planus; reguliariai prižiūrėti, kaip įgyvendinami jų sprendimai ir rengti strategijos įgyvendinimo metines ataskaitas. Taip pat įtvirtinta pareiga veiklos strategijos projektą ir strategijos įgyvendinimo metinę ataskaitą kasmet pateikti Valdymo koordinavimo centrui, atliekančiam valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimą koordinuojančios institucijos funkcijas, kuris savo ruožtu kasmet apibendrina valstybės įmonių ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus, pasiektus veiklos finansinius ir nefinansinius rodiklius ir teikia pasiūlymus Vyriausybei ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai. Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ įtvirtinta pareiga valstybės įmonėms pateikti Valdymo koordinavimo centrui metinę ir tarpines veiklos ataskaitas, metinį ir tarpinius finansinių ataskaitų rinkinius. Šios informacijos pagrindu Valdymo koordinavimo centras rengia, skelbia ir teikia Vyriausybei apibendrinančias metines ir tarpines ataskaitas apie valstybės įmones ir jų veiklą. Atsižvelgiant į tai bei siekiant užtikrinti įstatymo projekte siūlomo įtvirtinti teisinio reguliavimo įgyvendinimą, Aprašas turės būti papildytas, numatant jame procedūrą, reglamentuojančią valstybės įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatų atitikties nustatytiems veiklos tikslams vertinimą už įmonės vadovo pirmosios kadencijos, t. y. ketverių metų, laikotarpį. Be to, atitinkamos savivaldybės įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatų atitikties nustatytiems veiklos tikslams vertinimo procedūros turės būti nustatytos savivaldybių, kurios yra savivaldybių įmonių savininkės, tarybų.

Istatymo projekte siūloma nustatyti pareigą įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai atšaukti įmonės vadovą iš pareigų suėjus jo antrosios kadencijos laikotarpiui, nepriklausomai nuo įmonei nustatytų veiklos tikslų pasiekimo. Turint omenyje siūlymą neriboti įmonės vadovo kadencijų skaičiaus, dvi kadencijas iš eilės išdirbęs įmonės vadovas, siekdamas toliau vadovauti tai pačiai įmonei, šią savo teisę galės realizuoti dalyvaudamas konkurse tos įmonės vadovo pareigoms eiti. Įtvirtinant reikalavimą įmonės vadovo pareigas einančiam asmeniui, siekiančiam būti vėl paskirtam į šias pareigas, dalyvauti konkurse lygiais pagrindais kaip ir kitiems asmenims, pretenduojantiems į šias pareigas, siekiama užtikrinti asmenų lygiateisiškumo principo laikymąsi, skatinti periodinę lyderių požymius turinčių asmenų paiešką ir atranką į įmonės vadovo pareigas, taip sudarant sąlygas į šias pareigas paskirti tuo metu tinkamiausias dalykines savybes, geriausius organizacinius, valdymo ir kitus gebėjimus bei didžiausią patirtį vadovavimo srityje turintį asmenį. Tokiu būdu būtų užtikrinama ir tam tikra pusiausvyra: viena vertus, leidžiama tinkamai ir efektyviai įmonės vadovo pareigas einančiam asmeniui, gebančiam tinkamai organizuoti įmonės veiklą, atlikti jos valdymo funkciją ir vykdyti įmonei keliamus strateginius tikslus, pakartotinai pretenduoti į šias pareigas, taip užtikrinant tinkamai vertinamos įmonės vadovo veiklos tęstinumą, kita vertus, sudaromos prielaidos periodiškai (jei ne kas ketverius, tai bet kas aštuonerius metus) įvertinti kintančios aplinkos poreikius ir iššūkius ir paskirti į šias pareigas tuo metu labiausiai joms tinkantį asmenį. Jei prieš tai įmonės vadovo pareigas ėjęs asmuo laimėtų konkursą įmonės vadovo pareigoms eiti, būtų laikoma, kad asmuo iš naujo pradeda pirmąją kadenciją.

Atsižvelgiant į įstatymo projektu siekiamus tikslus, įstatymo projekte siūloma įtvirtinti tam tikras pereinamąsias nuostatas, skirtas įmonių vadovams, šias pareigas einantiems iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo. Turint omenyje tai, kad daugiau nei 2/3 šiuo metu valstybės įmonių vadovų pareigas einančių asmenų buvo paskirti į šias pareigas prieš 4 ir daugiau metų, taip pat siekiant užtikrinti asmenų lygiateisiškumo principo laikymąsi, įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad su visais iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo įmonės vadovo pareigas einančiais asmenimis, siūlomiems pakeitimams įsigaliojus, sudaromos terminuotos vienerių metų darbo sutartys, o šiam terminui suėjus įmonių vadovai atšaukiami iš pareigų. Siūlomas reguliavimas neturėtų pažeisti įmonių vadovų, iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo šias pareigas ėusių, pavyzdžiui, vienerius ar dvejus metus, teisėtų lūkesčių, nes galiojantis teisinis reguliavimas leidžia įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai bet kada atšaukti įmonės vadovą. Taigi asmuo, einantis šias pareigas, negali turėti pagrįstų teisėtų lūkesčių nebūti atšauktam. Be to, siūlomas vienerių metų terminuotų darbo sutarčių terminas, manytina, yra optimalus laikas, visų pirma, tiek esamiems įmonių vadovams, siekiantiems toliau eiti šias pareigas, pasiruošti dalyvauti konkurse įmonės vadovo pareigoms eiti, visų antra, tiek ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms, atsižvelgiant į įmonės veiklos specifiką, suformuluoti į įmonės vadovo pareigas kandidatuosiantiems asmenims keliamus kvalifikacinius reikalavimus, įvertinti ir nustatyti tam tikrų įgūdžių, kuriuos turi turėti kandidatas į šias pareigas, poreikį.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikės imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Siūlomų pakeitimų priėmimas, viena vertus, skatins periodinę lyderių požymius turinčių asmenų paiešką į įmonės vadovo pareigas, kita vertus, sudarys sąlygas periodiškai tikrinti įmonės vadovo pareigas einančių asmenų tinkamumą šioms pareigoms, o tai leis pagerinti įmonių valdymo kokybę, turės teigiamą įtaką įmonių veiklos rezultatams.

Siūlomų nuostatų įsigaliojimas lems įmonių valdymo pasikeitimus vėliausiai po metų ir keturių mėnesių nuo jų įsigaliojimo, kada turės būti atšaukti iš pareigų esami įmonių vadovai ir organizuojami konkursai įmonės vadovo pareigoms eiti. Pasikeitimai įmonių valdyje iškart po

siūlomų nuostatų įsigaliojimo galimi tik tuo atveju, jei esami įmonių vadovai nesutiktų keisti neterminuotos darbo sutarties į terminuotą darbo sutartį, sudaromą vienerių metų terminui.

Poveikį finansams formuotų išeitinių išmokų mokėjimas atšauktiems įmonių vadovams. Valdymo koordinavimo centro duomenimis 2014 metais vidutinė valstybės įmonių vadovų mėnesinė alga siekė 2 203 EUR, tad pagal dabar galiojantį Darbo kodeksą vienam atšauktam įmonės vadovui turėtų būti išmokama vidutiniškai 4 406 EUR dydžio išeitinė išmoka. Lietuvos Respublikos Seime svarstomame Darbo kodekso pakeitimo projekte siūloma mažinti tokiu atveju išmokamos išeitinės išmokos dydį iki vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio. Manytina, kad tikslai, kurie būtų pasiekti priėmus siūlomą įstatymo projektą, ne tik kad pateisintų įmonių patiriamas išlaidas dėl išeitinių išmokų išmokėjimo, bet ir turėtų teigiamos įtakos įmonių veiklos rezultatams, tarp jų – ir finansiniams veikos rezultatams, nes būtų sudarytos sąlygos gerinti, efektyvinti įmonių valdymo kokybę.

Teigiamą poveikį ekonomikai darytų naujų valdymo metodų taikymas įmonių valdyme ir jų poveikis įmonių veiklos rezultatams.

Poveikis administracinei naštai nenumatomas.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai.

Priimtas įstatymas neturės įtakos korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas pagerins įmonių valdymo kokybę, turės teigiamą įtaką įmonių veiklos rezultatams.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įstatymo projekte siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projekte nepateikiama naujų sąvokų ir nėra sąvokas įvardijančių terminų, todėl jis nevertintinas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir atitinka Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus siūlomus pakeitimus reikės:

1) keisti Aprašą (už pakeitimus atsakinga Ūkio ministerija);

2) priimti savivaldybių tarybų tvarkas, reglamentuojančias savivaldybės įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatų atitikties nustatytiems veiklos tikslams vertinimo už savivaldybės įmonės vadovo kadencijos laikotarpį procedūras (už priėmimą atsakingos savivaldybių, kurios yra savivaldybių įmonių savininkės, tarybos).

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Priėmus įstatymą, kurio projektas teikiamas, papildomų lėšų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų negauta.

14. Eurovoc reikšminiai žodžiai

„Valstybės įmonė“, „savivaldybės įmonė“, „įmonės vadovas“, „kadencija“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-06-08

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722
11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmuo įmonės vadovu skiriamas konkurso būdu ketverių metų kadencijai. Įmonės vadovas pradeda eiti pareigas nuo sprendime dėl jo paskyrimo nurodytos dienos. Kai įmonė steigiamą, įmonės vadovu paskirtas asmuo pradeda eiti įmonės vadovo pareigas nuo įmonės įregistravimo dienos. Įmonės vadovas turi būti atšauktas iš pareigų pasibaigus kadencijai, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytą atvejį. Įmonės vadovo kadencijų skaičius neribojamas.“

2. Papildyti 11 straipsnį nauja 2 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„2. Pasibaigus pirmajai kadencijai, įmonės vadovo darbo sutartis įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu gali būti pratęsiama antrajai ketverių metų kadencijai, neskelbiant konkurso įmonės vadovo pareigoms eiti, jeigu įmonės vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įmonė pasiekė jai nustatytus veiklos tikslus. Įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatų atitiktis nustatytiems veiklos tikslams vertinama Vyriausybės ar savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Pasibaigus antrajai kadencijai, įmonės vadovas atšaukiamas iš pareigų.“

3. Buvusias 11 straipsnio 2–8 dalis laikyti atitinkamai 3–9 dalimis.

4. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija turi teisę, o šio įstatymo nustatytais atvejais – pareigą atšaukti įmonės vadovą iš pareigų iki kadencijos pabaigos. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai priėmus sprendimą atšaukti įmonės vadovą, su juo sudaryta darbo sutartis nutraukiama.“

2 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir savivaldybių, kurios yra savivaldybių įmonių savininkės, tarybos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos pasirašytinai praneša valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių vadovams (toliau – įmonės vadovas) apie darbo sutarties rūšies su jais pakeitimą iš neterminuotos darbo sutarties į terminuotą vienerių metų darbo sutartį. Terminuota darbo sutartis su įmonės vadovu pasirašoma, įmonės vadovui pateikus įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai rašytinį sutikimą keisti darbo sutarties su juo rūšį. Tokio sutikimo negavus per 20 darbo dienų nuo pranešimo jam pateikimo, įmonės vadovas atšaukiamas iš pareigų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytam terminuotos darbo sutarties terminui suėjus, įmonės vadovas atšaukiamas iš pareigų.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Evasdas Gustas

2016.06.08

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorius

Lina Lukoševičaitė

2016.06.09

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722
11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Asmuo įmonės vadovu skiriamas konkurso būdu ketverių metų kadencijai.** Įmonės vadovas pradeda eiti pareigas nuo sprendime dėl jo paskyrimo nurodytos dienos. Kai įmonė steigama, įmonės vadovu paskirtas asmuo pradeda eiti įmonės vadovo pareigas nuo įmonės įregistravimo dienos. **Įmonės vadovas turi būti atšauktas iš pareigų pasibaigus kadencijai, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytą atvejį. Įmonės vadovo kadencijų skaičius neribojamas.**“

2. Papildyti 11 straipsnį nauja 2 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„2. **Pasibaigus pirmajai kadencijai, įmonės vadovo darbo sutartis įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu gali būti pratęsiama antrajai ketverių metų kadencijai, neskelbiant konkurso įmonės vadovo pareigoms eiti, jeigu įmonės vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įmonė pasiekė jai nustatytus veiklos tikslus. Įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatų atitiktis nustatytiems veiklos tikslams vertinama Vyriausybės ar savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Pasibaigus antrajai kadencijai, įmonės vadovas atšaukiamas iš pareigų.**“

3. Buvusias 11 straipsnio 2–8 dalis laikyti atitinkamai 3–9 dalimis.

4. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. **Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija turi teisę, o šio įstatymo nustatytais atvejais – pareigą atšaukti įmonės vadovą iš pareigų iki kadencijos pabaigos.** Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai priėmus sprendimą atšaukti įmonės vadovą, su juo sudaryta darbo sutartis nutraukiama Darbo kodekse nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir savivaldybių, kurios yra savivaldybių įmonių savininkės, tarybos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos pasirašytinai praneša valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių vadovams (toliau – įmonės vadovas) apie darbo sutarties rūšies su jais pakeitimą iš neterminuotos darbo sutarties į terminuotą vienerių metų darbo sutartį. Terminuota darbo sutartis su įmonės vadovu pasirašoma, įmonės vadovui pateikus įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai rašytinį sutikimą keisti darbo sutarties su juo rūšį. Tokio sutikimo negavus per 20 darbo dienų nuo pranešimo jam pateikimo, įmonės vadovas atšaukiamas iš pareigų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytam terminuotos darbo sutarties terminui suėjus, įmonės vadovas atšaukiamas iš pareigų.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Evadus Gustas

2016-06-28

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
Teisės ir pirkimų departamento
direktorius

Lina Lukoseviciūtė

2016-06-01

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – įstatymo projektas).

Teisės akto projektą parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento Įmonių teisės skyriaus vyriausioji specialistė Irma Vagulytė.

Antikorupcinių požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nėra.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Įstatymo projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų asmenims, su kuriais susijęs šis projektas. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad asmenys valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių (toliau – įmonės) vadovais skiriami ketverių metų kadencijai, kuriai pasibaigus turi būti atšaukti iš pareigų. Siūloma nustatyti išimtis, kai su įmonės vadovu sudaryta darbo sutartis galėtų būtų pratęsta antrajai ketverių metų kadencijai, ir šios išimties taikymo sąlygos taip pat būtų taikomos visiems įmonių vadovams. Atšauktas įmonės vadovas, siekiantis būti pakartotinai paskirtu į šias pareigas, turės dalyvauti konkurse įmonės vadovo pareigoms eiti lygiais	Asmenų, kurie iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo dienos įmonės vadovo pareigas ėjo trumpą laiką, pavyzdžiui, vienerius ar dvejus metus, teisėtų lūkesčių apsaugos principas nebus pažeistas dėl to, kad šiuo metu galiojančios Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo (toliau – įstatymas) nuostatos leidžia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai bet kada atšaukti įmonės vadovą, taigi asmuo, pradėjęs eiti įmonės vadovo pareigas, negalėjo turėti pagrįstų teisėtų lūkesčių nebūti atšauktam.	☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		pagrindais kaip ir kiti asmenys, pretenduojantys į šias pareigas. Siekiant užtikrinti asmenų lygiateisiškumo principo laikymąsi, visiems įmonių vadovams, šias pareigas einantiems iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo, įsigaliojus siūlomiems pakeitimams nustatomas vienerių metų terminas eiti atitinkamos įmonės vadovo pareigas. Kita vertus, asmenys, kurie iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo dienos įmonės vadovo pareigas ėjo trumpą laiką, pavyzdžiui, vienerius ar dvejus metus, turės būti atšaukti iš pareigų vėliausiai po metų ir keturių mėnesių nuo siūlomų pakeitimų įsigaliojimo dienos, t. y. jiems neišdirbus įstatymo projektu siūlomos nustatyti ketverių metų kadencijos.		
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidžiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Įstatymo projekto nuostatos aišrios ir nesudaro galimybės jas dviprasmiškai aiškinti ir taikyti.		☒ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų	Įstatymo projekte siūloma įstatymo lygiu nustatyti, kad asmuo įmonės vadovu skiriamas konkurso būdu.		☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančio subjekto atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Vadovaujantis galiojančio Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 101 straipsnio 2 dalimi, konkursinių pareigų sąrašą ir konkursų įmonėse tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Vyriausybės 2007 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 301 „Dėl konkursinių pareigų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose sąrašo nustatymo ir Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatyta, kad dalyvavęs pretendento atrankoje, bet nelaimėjęs konkurso pretendentas gali apskųsti konkurso rezultatus ir komisijos sprendimą įstatymų nustatyta tvarka teismui.		

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad asmuo įmonės vadovu skiriamas konkurso būdu. DK nustato, kad konkursinių pareigų sąrašą ir konkursų įmonėse tvarką nustato Vyriausybė. Į Vyriausybės patvirtintą Aprašą įtrauktas ir įmonės vadovas. Įstatymo projekte siūlomos nuostatos dėl įmonės vadovo atšaukimo iš pareigų ar darbo sutarties su įmonės vadovu pratęsimo atitinka įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetenciją (įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 4 punktas).		☒ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Įstatymo projekte siūloma įstatymo lygiu nustatyti, kad, įmonių vadovai į pareigas skiriami konkurso tvarka. Konkurso vykdymo tvarką reglamentuoja Aprašas, priimtas vadovaujantis DK 101 straipsnio 2 dalimi. Įstatymo projekte siūloma nustatyti baigtinį sąrašą objektyvių atvejų, kai įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo atšaukti įmonės vadovą iš pareigų.		☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Istatymo projekte siūloma nustatyti baigtinį sąrašą motyvuotų atvejų, kai įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo atšaukti įmonės vadovą iš pareigų iki kadencijos pabaigos, taip pat baigtinį sąrašą motyvuotų atvejų, kai įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija gali pasibaigus įmonės vadovo pirmajai kadencijai, su juo sudarytą darbo sutartį pratęsti antrajai ketverių metų kadencijai.		☒ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Istatymo projekte siūloma įstatymo lygiu nustatyti, kad įmonių vadovai į pareigas skiriami konkurso tvarka. Konkurso vykdymo tvarką reglamentuoja Aprašas, priimtas vadovaujantis DK 101 straipsnio 2 dalimi. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimų dėl įmonės vadovo skyrimo, darbo sutarties pratęsimo ir atšaukimo priėmimą, įforminimo tvarką ir priimtų sprendimų viešinimą nustato įstatymas, Lietuvos		☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		Respublikos civilinis kodeksas ir kiti teisės aktai.		
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Neregamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas;	Istatymo projekte siūloma įstatymo lygiu nustatyti, kad, įmonių vadovai į pareigas skiriami konkurso tvarka. Konkurso vykdymo tvarką reglamentuoja Aprašas, priimtas vadovaujantis DK 101 straipsnio 2 dalimi.		☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė			
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Nereglamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Nereglamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Nereglamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Nereglamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Nereglamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina

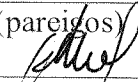
Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Neregamentuojama. Apraše nustatyta, kad dalyvavęs pretendentų atrankoje, bet nelaimėjęs konkurso pretendentas gali apskųsti konkurso rezultatus ir komisijos sprendimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka teismui.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės ¹	Neregamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Neregamentuojama. Apraše nustatyta, kad dalyvavęs pretendentų atrankoje, bet nelaimėjęs konkurso pretendentas gali apskųsti konkurso rezultatus ir komisijos sprendimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka teismui.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų	Neregamentuojama		☐ tenkina ☐ netenkina

¹Pavyzdžiui, aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir panašiai.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra			
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
rengimą koordinavo:

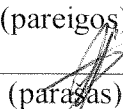
Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo
aplinkos gerinimo departamento direktorė
Aušra Keniausytė

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)
2016-06-01
(data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo
aplinkos gerinimo departamento Valstybės
valdomų įmonių politikos skyriaus vyriausiasis
specialistas Justas Laurinčiukas

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)
2016-06-01
(data)

Pasitarimo
Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio
pakeitimo įstatymo projekto protokolas

Pasitarimas įvyko: 2016 m. birželio 27 d. (13.00 – 14.00 val.)

Pasitarime dalyvavo:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovas:

- Teisės departamento direktorius *Rimvydas Pilibaitis*,

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovai:

- Įstaigų veiklos priežiūros skyriaus vedėjo pavaduotoja *Lina Frejutė*,

- Įstaigų veiklos priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė *Kristina Ambrozaitytė*,

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovai:

- Ekonomikos ir investicinių projektų skyriaus vedėja *Rita Rutkauskienė*,

- Personalo skyriaus patarėja *Renata Stankauskienė*,

- Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus vedėjas *Sigitas Mitalauskas*,

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovas:

- Ekonomikos ir biudžeto skyriaus vyriausioji specialistė *Kristina Daučiūnienė*,

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos atstovai:

- Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento direktorė *Aušra Keniausytė (pasitarimo pirmininkė)*,

- Įmonių teisės skyriaus vedėja *Tania Griškienė*,

- Įmonių teisės skyriaus vyriausioji specialistė *Irma Vagulytė (pasitarimo sekretorė)*.

Ūkio ministerija į pasitarimą pakviestiems suinteresuotų institucijų atstovams prieš pasitarimą buvo išplatinsi pagal Ministerijų atstovų pasitarimo rezultatus patikslintą Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas), kuriame pasiūlyta nustatyti:

- kad fizinis asmuo valstybės įmonės ir savivaldybės įmonės (toliau – įmonė) vadovu skiriamas ketverių metų kadencijai, kuriai pasibaigus įmonės vadovas turi būti atšauktas iš pareigų, išskyrus atvejį, kai įmonės vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įmonė pasiekė jai nustatytus veiklos tikslus. Tokiu atveju savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai suteikta galimybė pratęsti įmonės vadovo darbo sutartį antrajai ketverių metų kadencijai neskelbiant konkurso;

- vienerių metų kadenciją visiems įmonių vadovams, šioms pareigoms paskirtiems ir jas einantiems iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo.

Aušra Keniausytė pristatė pasitarimo dalyviams pagal Ministerijų atstovų pasitarimo rezultatus patikslinto įstatymo projekto turinį.

Pasitarimo dalyviai vieningai pritarė siūlymui įtvirtinti galimybę pratęsti įmonės vadovo darbo sutartį antrajai ketverių metų kadencijai neskelbiant konkurso, taip pat vieningai pasiūlė siekiant aiškumo papildyti įstatymo projektą nuostata, kad įmonės vadovo kadencijų skaičius neribojamas.

Diskusijų sukėlė šie klausimai dėl įstatymo projekto turinio:

1. įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos teisės atšaukti įmonės vadovą aktualumas nustačius įmonės vadovo kadencijas;

2. vienerių metų kadencijos nustatymo iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo įmonės vadovo pareigas ėjusiems asmenimis pagrįstumas;

3. įmonės vadovo kadencijos pratęsimo galimybės susiejimas su įmonei nustatytų veiklos tikslų pasiekimu.

1. Dėl 1 klausimo:

Rimvydas Pilibaitis atkreipė dėmesį, kad įtvirtinus siūlymą nustatyti kadencijas įmonių vadovams, teisėtų lūkesčių apsaugos principo kontekste abejonių kelia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos absoliuti teisė bet kada atšaukti įmonės vadovą, ypač turint omenyje tai, kad įmonės vadovas į pareigas skiriamas konkurso būdu. Absoliučios teisės atšaukti vadovą nėra nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme, nei Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo projekte, kuriuose taip pat reglamentuojama ar siūloma reglamentuoti atitinkamai Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų, biudžetinių įstaigų vadovų kadencijas.

Aušra Keniausytė argumentavo, kad nors įmonės yra viešieji juridiniai asmenys, vadovaujantis galiojančiu teisiniu reglamentavimu jos turi siekti įmonės verslo vertės augimo, valstybės investuoto kapitalo gražos arba bent jau pelningos veiklos, tad šia prasme įmonės yra artimos valstybės valdomoms bendrovėms, kurių teisinis reglamentavimas (konkrečiai – Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas) taip pat įtvirtina teisę bet kada atšaukti vadovą. Teisės atšaukti vadovą institutas yra išsamiai išnagrinėtas teismų praktikoje, kur pažymima, kad įmonės vadovo atšaukimas yra absoliuti jį paskyrusio organo teisė, kurią suponuoja specifinė įmonės vadovo, dirbančio pagal darbo sutartį, teisinė padėtis (iš esmės jį ir įmonę sieja ne darbo teisiniai, bet civiliniai teisiniai santykiai, atsirandantys pavedimo sutarties pagrindu), t. y. įmonės vadovas gali būti atšaukiamas bet kada nepriklausomai nuo jo kaltės ar kitų aplinkybių buvimo ar nebuvimo, taip pat nepriklausomai nuo to, ar su vadovu sudaryta neterminuota ar terminuota darbo sutartis. Atsižvelgiant į tai, įmonės vadovas negali turėti pagrįstų teisėtų lūkesčių nebūti atšauktam.

2. Dėl 2 klausimo:

Lina Frejutė pažymėjo, kad nėra aišku, kodėl siūloma nustatyti vienerių metų kadencijos terminą įmonių vadovams, iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimoėjusiems šias pareigas. Toks terminas galimai pažeistų įmonių vadovų, iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo paskirtų konkurso būdu ir einančių šias pareigas, pavyzdžiui, ne ilgiau kaip vienerius metus, teisėtus lūkesčius. Pasiūlė įstatymo projektą patikslinti numatant, kad visiems įmonių vadovams, šias pareigasėjusiems iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo, nuo jų įsigaliojimo nustatoma ketverių metų kadencija, kaip tai buvo nustatyta ir Vyriausybės įstatyme bei siūloma nustatyti Biudžetinių įstaigų įstatyme. Kita alternatyva – nustatyti ketverių metų kadenciją bent jau tiems įmonių vadovams, kurie iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo buvo paskirti į šias pareigas konkurso būdu ir nėra išdirbę vienerių arba, geriausia, ketverių (siejant tai su siūlomos nustatyti kadencijos įmonės vadovui terminu) metų.

Rimvydas Pilibaitis pritarė Finansų ministerijos atstovės nuomonei. Išreiškė nuogastavimą, ar siūlymas įmonių vadovams nustatyti kitokį teisinį reglamentavimą nei, pavyzdžiui, biudžetinių įstaigų vadovams, yra pagrįstas. Pažymėjo, kad siūlomą teisinio reglamentavimo diferencijavimą reikėtų išsamiai pagrįsti. Be to, siūlomas vienerių metų terminas neturėtų būti įvardijamas kaip kadencija, tai savo esme labiau atitinka esamų įmonės vadovų atšaukimo terminą.

Nuomonei, kad vienerių metų kadencijos terminas yra itin trumpas tiems įmonių vadovams, kurie buvo neseniai paskirti į šias pareigas, pritarė ir Vidaus reikalų ministerijos bei Susisiekimo ministerijos atstovai.

Aušra Keniausytė pažymėjo, kad Vyriausybei pateiktame ir Ministerijų atstovų pasitarime svarstyname įstatymo projekte buvo siūloma diferencijuoti įmonių vadovų, iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimoėjusių šias pareigas, atšaukimo terminus, priklausomai nuo to, kiek metų asmuo iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimoėjo įmonės vadovo pareigas, taip sudarant sąlygas šiems asmenims išdirbti visą įstatymo projekte siūlytą tuo metu penkerių metų kadenciją. Tačiau tiek Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, tiek Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas pateikė pastabą, kad skirtingas atšaukimo terminų nustatymas pažeidžia asmenų lygiateisiškumo principą. Atkreipė dėmesį,

kad daugiau nei 1/2 šiuo metu valstybės įmonių vadovų pareigas einančių asmenų buvo paskirti prieš 10 ir daugiau metų, o 1/4 šias pareigas eina 20 ir daugiau metų ir pažymėjo, kad įstatymo projektu siejami tikslai nebus pasiekti, jei asmenims, einantiems įmonės vadovo pareigas 10 ir daugiau metų, bus sudaryta galimybė šias pareigas eiti dar ketverius metus nuo siūlomų pakeitimų įsigaliojimo, be to, su galimybe vadovavimo laikotarpį pratęsti dar vienai ketverių metų kadencijai be konkurso. Atsižvelgiant į tai bei siekiant užtikrinti asmenų lygiateisiškumo principo laikymąsi, nuspręsta visiems įmonių vadovams, šias pareigas ėjusiems iki siūlomų pakeitimo įsigaliojimo, nustatyti vieningą vienerių metų terminą, po kurio jie turėtų būti atšaukti iš pareigų ir organizuojami konkursai įmonės vadovo pareigoms eiti, tokiu būdu sudarant sąlygas patikrinti, ar buvęs įmonės vadovas yra tinkamas toliau eiti šias pareigas, ar šioms pareigoms keliamus reikalavimus labiau atitinka kitas konkurse dalyvaujantis ir pretenduojantis į šias pareigas asmuo. Be to, siūlomas vienerių metų terminas, manytina, yra optimalus laikas tiek esamiems įmonių vadovams, siekiantiems toliau eiti šias pareigas, pasiruošti dalyvauti konkurse, tiek įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms, atsižvelgiant į įmonės veiklos specifiką, suformuluoti kandidatams į įmonės vadovo pareigas taikomus kvalifikacinius reikalavimus, įvertinti ir nustatyti tam tikrų įgūdžių, kuriuos turi turėti kandidatas į šias pareigas, poreikį. Sutiko su siūlymu patikslinti įstatymo projektą, atsisakant žodžio „kadencija“ vartojimo.

3. Dėl 3 klausimo:

Rimvydas Pilibaitis pasiteiravo įstatymo projekto rengėjų, kodėl įmonės vadovo kadencijos pratęsimo galimybė yra siejama su įmonės veiklos tikslų pasiekimu, o ne su vadovo veiklos kasmetiniu vertinimu, kaip kad siūloma nustatyti Biudžetinių įstaigų įstatyme. Pažymėjo, kad įmonės ir įmonės vadovo veikla nėra visiškai tapatūs dalykai.

Aušra Keniausytė, atsakydama į šį klausimą, akcentavo, kad skiriasi biudžetinių įstaigų ir įmonių veiklos specifiška, tad vargu ar būtų pagrįsta įmonių valdymo teisinį reglamentavimą sieti su biudžetinių įstaigų valdymo teisiniu reglamentavimu. Pažymėjo, kad įstatymo projekto rengėjai svarstė galimybę įmonės vadovo kadencijos pratęsimo galimybę sieti su įmonės vadovo veiklos vertinimo rezultatais, tačiau atsižvelgiant į įmonių įgyvendinamus tikslus ir įmonės vadovo, kaip pagrindinio įmonės valdymo funkcijas atliekančio organo, vaidmenį įgyvendinant šiuos tikslus, taip pat siekiant paskatinti įmonės vadovo suinteresuotumą įmonės veiklos rezultatais, buvo nuspręsta įmonės vadovo kadencijos pratęsimo galimybę sieti būtent su įmonei nustatytų veiklos tikslų pasiekimu, kas ir liudytų tinkamą įmonės vadovo pareigų ėjimą.

Rimvydas Pilibaitis sutiko su pateikta argumentacija.

Nuspręsta: pritarta pagal Ministerijų atstovų pasitarimo ir šio pasitarimo rezultatus patikslintam įstatymo projektui, išskyrus siūlomą įtvirtinti nuostatą dėl pareigos atšaukti įmonių vadovus vėliausiai po vienerių metų ir keturių mėnesių nuo siūlomų pakeitimų įsigaliojimo dienos, nepriklausomai nuo to, kiek laiko asmuo iki tol ėjo įmonės vadovo pareigas. Šios nuostatos pagrįstumą nutarta svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Pasitarimo pirmininkė

Pasitarimo sekretorė

Aušra Keniausytė

Irma Vagulytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2016-06-15 Nr. (1.6.)ST-138

I 2016-06-08 Nr. (13.2-31)-3-2599

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ
ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, pastabų ir pasiūlymų dėl jo tikslo, teisinio reguliavimo priemonių, galimų pasekmių ir teisės technikos neturi.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Brigita Palubinskienė, (8 5) 2662963, el. p. brigita.palubinskiene@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Ūkio ministerijai

2015-06-09 Nr. 1D-5203(3)
I 2014-05-18 Nr. (13.2-31)-3-2476

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 109, 126, 129 IR 140 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Vidaus reikalų ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 109, 126, 129 ir 140 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai), teikia savo išvadą.

Mūsų nuomone, Įstatymų projektuose valstybės ar savivaldybės įmonės vadovams (toliau – vadovai) nustačius vieną kadenciją, neturint galimybės siekti būti paskirtiems kitai kadencijai, gali susidaryti tokia situacija, kai vadovas būtų demotyvuotas siekti kuo aukštesnių įmonės veiklos rezultatų bei priimti ilgalaikių tikslų, be to, vadovų pareigybės gali būti nekonkurencingos su kitomis įmonių vadovų pareigybėmis privačiame sektoriuje, ypač siekiant, kad šias pareigas eitų itin aukštos kvalifikacijos asmenys. Atsižvelgdami į tai, siūlome nustatyti galimybę vadovus paskirti antrai kadencijai, pavyzdžiui, jeigu įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija puikiai vertina vadovo veiklą (esant teigiamiems įmonės veiklos rezultatams, pasiekus strateginius tikslus ar pan.).

Vidaus reikalų viceministras

Julius Morkūnas

A. Gritienė, tel. 271 8281, el. p. aida.gritiene@vrm.lt

R. Stankauskienė, tel. (8 5) 271 7136 el. p. renata.stankauskiene@vrm.lt

euras.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 239 3911
faks. (8 5) 212 4335 el. p. sumin@sumin.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2015-06-15 Nr. 2-2451 (133)
I 2015-05-18 Nr. (13.2-31)-3-2476

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 109, 126, 129 IR 140 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Susisiekimo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų 2015 m. gegužės 18 d. raštu Nr. (13.2-31)-3-2476 pateiktą išvados gauti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VSI įstatymo pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 109, 126, 129 ir 140 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – DK pakeitimo projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 7 punktu, teisės akto projekto rengėjas atlieka teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, jeigu rengiamame teisės akte numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su konkursų eiti asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, pareigas organizavimu, reputacijos, kvalifikacijos, atestacijos ir rotacijos reikalavimų asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje, nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad turėtų būti atliktas teikiamų įstatymo projektų antikorupcinis vertinimas. Pagal Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“, 13 punktą teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma pridedama kaip lydimasis teisės akto projekto dokumentas ir paskelbiama Teisės aktų informacinėje sistemoje. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 2 straipsnio 1 dalį asmenimis, dirbančiais valstybinėje tarnyboje, yra, be kita ko, laikomi ir asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus.

2. Įvertinus įstatymų projektų nuostatas ir šių projektų aiškinamąjį raštą, nėra aišku, ar praėjus 5 metų laikotarpiui tas pats asmuo gali tapti įmonės vadovu, sudarant su juo naują terminuotą darbo sutartį dar 5 metams, ir ar tam būtina skelbti naują konkursą. Siūlome VSI įstatymo pakeitimo projekte aiškiai nustatyti, kiek kartų su tuo pačiu asmeniu gali būti sudaroma terminuota darbo

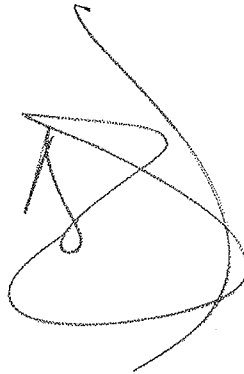
euras.lt

sutartis 5 metų laikotarpiui. Susisiekimo ministerija siūlo valstybės ir savivaldybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms palikti galimybę ne tik atšaukti paskirtą įmonės vadovą, nesuėjus terminuotos darbo sutarties terminui, bet ir skirti jį naujam 5 metų laikotarpiui, sudarant su juo naują terminuotą darbo sutartį, neskelbiant konkurso. Atsižvelgdami į tai, siūlome VSI įstatymo projektą papildyti nuostata, kad tuo atveju, jeigu įmonės vadovas atitinka teisės aktais nustatytus reikalavimus, geba tinkamai organizuoti įmonės veiklą, atlikti jos valdymo funkciją ir vykdyti jam keliamus strateginius tikslus, suėjus pirmosios terminuotos jo darbo sutarties terminui, institucijos, įgyvendinančios įmonės savininko teises ir pareigas, sprendimu su tuo pačiu asmeniu galėtų būti sudaroma nauja terminuota darbo sutartis dar vienai 5 metų kadencijai, neskelbiant konkurso, o šiai pasibaigus, tas pats asmuo galėtų pakartotinai pretenduoti eiti įmonės vadovo pareigas, dalyvaudamas konkurse.

3. DK pakeitimo projekto 3 straipsnyje siūloma papildyti Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 129 straipsnį 6 dalimi, kurioje nustatoma, kad, nutraukiant terminuotą darbo sutartį su renkamu (skiriamu) darbuotoju, kuris yra įmonės vadovas, darbdavio iniciatyva (įstatymuose nustatytais atvejais) nėra taikomos DK 130, 131, 132 straipsnių, numatančių garantijas darbuotojams laikino nedarbingumo atveju, nėščioms moterims, darbuotojams, auginantiems vaikus ir kitiems, nuostatos. Atsižvelgiant į tai, kad toks darbo santykių teisinis reglamentavimas būtų taikomas išimtinai tik vienai darbuotojų grupei – renkamiems (skiriamiems) darbuotojams, kurie yra įmonės vadovai, Susisiekimo ministerijai kyla abejonių, ar toks siūlymas neprieštarauja DK 2 straipsnyje įtvirtintam darbo teisės subjektų lygybės principui.

4. Pažymėtina, kad visame DK pakeitimo projekte vartojamas sąvokos „valstybės ar savivaldybės įmonė“ trumpinys „įmonė“, tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad DK nėra minėto trumpinio. Siūlytina DK pakeitimo projekte vartoti sąvoką, kuri vartojama galiojančiame DK – „valstybės ar savivaldybės įmonė“ (pvz., DK 101 straipsnio 2 dalyje, 140 straipsnio 2 dalyje ir t. t.).

Susisiekimo viceministras

Arijandas Šliupas

K. Daučiūnienė, tel. (8 5) 239 3803, el. p. kristina.dauciuniene@sumin.lt

ORIGINALAS PAŠTU
NEBUS SIUNČIAMAS

€
euras.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Ūkio ministerijai

2015-06-24 Nr. (27.18-02)-5K-1511490-6K-
I 2015-05-25 Nr. (13.3-31)-3-2618 1504344

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 109, 126, 129 IR 140 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Finansų ministerija, susipažinusi su kartu su Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2015-05-18 raštu Nr. (13.2-31)-3-2476 pateiktu derinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 109, 126, 129 ir 140 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, teikia šias pastabas:

1. Svarstyтина, ar Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo projekto tikslas – užtikrinti, kad valstybės ar savivaldybės įmonės vadovu būtų paskirtas tik geriausias įmonės valdymo gebėjimus turintis asmuo – negalėtų būti pasiekiamas kitomis priemonėmis. Teismų praktikoje pažymima, kad įmonės vadovo atšaukimas yra absoliuti jį paskyrusio organo teisė, taigi esant situacijai, kai įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos netenkina valstybės ar savivaldybės įmonės vadovo veikla, įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija turi teisę jį atšaukti iš įmonės vadovo pareigų. Manytume, kad siekiant išvengti subjektyvumo vertinant įmonės vadovo veiklą, būtų tikslingiau Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme numatyti daugiau atvejų, kuomet įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija privalėtų atšaukti įmonės vadovą (pvz., esant neigiamiems veiklos rezultatams, nepasiekus strateginių tikslų ar pan.). Be to, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo projektu siūlomas teisinis reglamentavimas galėtų turėti neigiamos įtakos valstybės ar savivaldybės įmonės veiklai tuo atveju, jeigu įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija puikiai vertina įmonės vadovo veiklą, o įmonės vadovu paskirtas asmuo turi visus reikiamus gebėjimus – tokiu atveju įmonės vadovas, pasibaigus terminuotai sutarčiai, be jokių išimčių turėtų būti atšauktas iš pareigų.

Dėl Įmonių įstatymo (or darbo kodekso(UM))

2. Jeigu būtų apsispręsta nekeisti Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo projektu siūlomo teisinio reglamentavimo, siūlytume Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo projekte numatyti įmonės vadovo kadencijos pratęsimo galimybę, o baigiamosiose nuostatose aiškiau numatyti, nuo kada įmonės vadovams, šioms pareigoms neterminuotai paskirtiems iki šio įstatymo įsigaliojimo, pradedama skaičiuoti 5 metų kadencija (nuo įstatymo įsigaliojimo ar nuo neterminuotos darbo sutarties pakeitimo į terminuotą).

Finansų viceministras

Aloyzas Vitkauskas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ
ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

(Toliau – Įstatymo projektas),

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO (Toliau – Nutarimo projektas)**

(TAIS NR. 15-5441(4); NR. 15-5439(4))

(TAP-16-775; TAP-16-774)

2016-05-10 Nr.NV-1469

Vilnius

Įvertinę Įstatymo projekto ir Nutarimo projekto atitiktį Konstitucijai, galiojantiems įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir siūlymus:

1. Dėl Įstatymo projekto:

1.1. Pažymėtina, kad iš Įstatymo projekto lydimosios medžiagos nėra aišku, su kuo siejama Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje numatoma 6 mėnesių ar 1 metų termino iki atšaukimo iš pareigų takoskyra. Tiek vieni, tiek ir kiti įmonių vadovai einamose pareigose yra išbuvę ilgiau nei 5 metus (ateityje įmonės vadovo kadencija siejama būtent su 5 metų laikotarpiu). Tačiau vieniems asmenims paliekamas 6 mėnesių laikotarpis (einantiems 15 metų ir daugiau įmonės vadovo pareigas), o kitiems – 1 metus (einantiems nuo 5 metų iki 15 metų įmonės vadovo pareigas). Neaišku, kodėl ne visiems įmonių vadovams, kurie eina nurodytas pareigas ilgiau kaip 5 metus, numatomas vieningas terminas iki kada jie turi būti atšaukti. Be to, Įstatymo projekto lydimajame medžiagoje nėra atskleista, kodėl skirtingam teisiniam reguliavimui numatyti buvo pasirinkta būtent 15 metų įmonės vadovo pareigų ėjimo trukmės kalendorinė riba, o ne 10, 20 metų ar kita riba. Antra vertus, siekiant, kad siūlomų pakeitimų įsigaliojimas nedarytų įtakos valdymo pasikeitimams didžiojoje dalyje įmonių tuo pačiu metu, siūlytina numatyti ilgesnį terminą iki atšaukimo iš einamų pareigų abiejų asmenų grupėms, nes dabar vieni asmenys bus atšaukti per 6 mėnesius, o kiti per 1 metus. Ilgiau ėję pareigas asmenys turės mažesnę laiko tarpą pasirengti dalyvauti naujai įmonės vadovo kadencijai ir negalės dalyvauti kitų įmonių vadovų organizuojamuose konkursuose, nes jie bus atlikti dar vėliau (vienų metų, o ne 6 mėnesių bėgyje). Tokiu atveju, susidarys situacija, kai asmenys turintys didesnę įmonės vadovo patirtį ir kvalifikaciją atsidurs nelygiavertėje padėtyje su kitais Įstatymo projekto 2 straipsnyje nurodytais įmonių vadovais.

1.2. Pažymėtina, kad iš Įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, kokia situacija yra šiandieninėje įmonių vadovų paieškoje ir atrankoje. Gal atitinkamos kvalifikacijos, patirties ir reikalavimų asmenų nėra pakankamai ir todėl dauguma įmonės vadovų eina tas pačias pareigas daugiau kaip 5 metus. Tuo pačiu nėra aišku, ar yra pakankamai kvalifikuotų, turinčių atitinkamą patirtį asmenų, kurie ateityje norės pretenduoti ir dalyvauti įmonių vadovų konkursuose naujai užimamoms ne ilgesniam kaip 5 metų periodui. Neaišku ir tai, kodėl asmuo ėjęs 15 metų ir daugiau įmonės vadovo pareigas ir neatšauktas iš pareigų traktuojamas, kaip neatitinkamos kompetencijos asmuo ir ilgas pareigų ėjimas sietinas vienareikšmiškai su negebėjimu prisitaikyti

prie laikmečio, aplinkos, nusistovėjusiais neigiamais vadovavimo principais ir kt., bei negalėjimu tinkamai ir objektyviai įvertinti jų veiklą. Siūlytina tai nurodyti įstatymo projekto lydimajame medžiagoje.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pasibaigus 5 metų kadencijai įmonės vadovas visais atvejais turės būti atšaukiamas iš pareigų ir jam turės būti išmokama 2 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Tokiu atveju, galės susidaryti situacijos, kai tas pats asmuo – įmonės vadovas eidamas neribotą kadencijų skaičių (atšauktas iš pareigų pasibaigus senajai kadencijai ir konkurso būdu naujai išrinkus naujai kadencijai) vėl išdirbs tose pačiose pareigose ilgiau nei 5 metus (10, 20 ir kt. metų), bet dar įmonės turės papildomų finansinių išlaidų dėl išeitinių išmokų įmonių vadovams mokėjimų, kas sumažins įmonių veiklos rezultatus ir atitinkamai atskaitymus iš įmonių pelno į valstybės ar savivaldybių biudžetus.

Įstatymo projekto tikslai ir reikalavimai neturi būti siejami tik su penkerių metų kadencija (vadovas netinka, keičiame į kitą), o įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos turi nuolat sekti, stebėti ir reaguoti dėl paskirtųjų įmonių vadovų veiklos, kompetencijos ir įmonės valdymo kokybės. Todėl neaišku, kodėl įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų problemos dėl įmonių vadovų neatitikimo einamoms pareigoms bus sprendžiamos ne skubos tvarka kiekvienu atveju, o nustatant penkerių metų kadencijų terminus (ar tikrai tik kadencijos trukmė išspręs įmonių vadovų neatitikimo ir kompetencijos klausimus?).

Tuo pačiu siūlytina nurodyti, ar nebus tokių atvejų, kai į įmonės vadovo postą neatsiras daugiau tinkamų kandidatų (kaip ir kokia tvarka bus organizuojami konkursai naujai kadencijai?) arba pakartotinai paskyrus tą patį asmenį konkurso būdu išspręs problema, kad institucija neieškojo/negalėjo pasirinkti kitų tinkamų įmonių vadovų. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte (ne vien tik antikorupcinio vertinimo pažymoje) siūlytina nurodyti, kokie teisės aktai reglamentuos būsimą įmonių vadovų paskyrimo, atšaukimo ir apskundimo tvarką.

1.3. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto nuostatos turėtų būti taikomos naujai į pareigas skiriamiems asmenims, tačiau neturi apimti teisinių santykių reguliavimo iki šio įstatymo įsigaliojimo (įstatymo nuostatos atgal negalioja). Įmonių vadovai, iki Įstatymo projekto priėmimo paskirti vadovaujantis kitu teisiniu mechanizmu ir jų teisėti lūkesčiai gali būti pažeisti. Nuo naujųjų Įstatymo projekto nuostatų įsigaliojimo nauji asmenys bus skiriami į įmonės vadovo pareigas 5 metų terminuotai kadencijai, tačiau įmonės vadovai iki šiol paskirti pagal visiškai kitą teisinį reguliavimą ir išbuvę atitinkamą laikotarpį pareigose iki Įstatymo projekto įsigaliojimo, atsidurs nelygiavertėje padėtyje, nes jie neturės 5 metų kadencijos trukmės, o bus nustatomi kiti kalendoriniai terminai atšaukti juos iš nurodytųjų pareigų.

1.4. Pažymėtina, kad Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 8 punkte turėtų būti minimi kiti įstatymų projektai, reikalingi teikiamo įstatymo projekto inkorporavimui į teisinę sistemą, o teikiamų įstatymų projektų nuostatomis įgyvendinti reikalingi parengti ir priimti įgyvendinamieji teisės aktai turėtų būti nurodyti aiškinamojo rašto 11 punkte.

2. Dėl Nutarimo projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

3. Pritariame Finansų ministerijos 2015 m. birželio 2 d. rašte Nr. (27.18-02)-5K-1511490-6K-1504327 ir Teisingumo ministerijos 2016 m. balandžio 28 d. rašte Nr.(1.6)2T-502 nurodytoms pastaboms.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA

Pasiūlymo teikėjas	Pasiūlymo esmė	Ūkio ministerijos nuomonė ir argumentai
Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas (2016 05 10 išvada Nr. NV-1469)	1.3. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau - Įstatymo projektas) nuostatos turėtų būti taikomos naujai į pareigas skiriamiesiems asmenims, tačiau neturi apimti teisinių santykių reguliavimo iki šio įstatymo įsigaliojimo (įstatymo nuostatos atgal negalioja). Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių (toliau – įmonė) vadovai, iki Įstatymo projekto priėmimo paskirti vadovaujantis kitu teisiniu mechanizmu ir jų teisėti lūkesčiai gali būti pažeisti. Jie atsidurs nelygiavertėje padėtyje, nes jie neturės siūlomos nustatyti kadencijos trukmės, o bus nustatomi kiti kalendoriniai terminai atšaukti juos iš nurodytųjų pareigų.	Atsižvelgta iš dalies. Pažymėtina, kad daugiau nei 1/2 šiuo metu valstybės įmonių vadovų pareigas einančių asmenų buvo paskirti prieš 10 ir daugiau metų, o 1/4 šias pareigas eina 20 ir daugiau metų. Reaguojant į esamą situaciją, parengtas Įstatymo projektas. Įstatymo projektu siejami tikslai nebus pasiekti, jei asmenims, einantiems įmonės vadovo pareigas 20 ir daugiau metų, bus sudaryta galimybė šias pareigas eiti dar ketverius metus. Be to, siūlomas teisinis reguliavimas neturėtų būti vertinamas kaip pažeidžiantis šiuo metu įmonės vadovo pareigas einančių asmenų teisėtų lūkesčių apsaugos principą, nes galiojantis teisinis reguliavimas leidžia įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai bet kada atšaukti įmonės vadovą (Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 4 punktas). Teismų praktikoje pažymima, kad šią įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos teisę suponuoja vadovo, dirbančio įmonėje pagal darbo sutartį, specifinė teisinė padėtis, nes iš esmės ji ir įmonę sieja ne darbo teisiniai, bet civiliniai teisiniai santykiai, atsirandantys pavidimo sutarties pagrindu (<i>Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. birželio 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje, bylos Nr. 3K-3-260/2007</i>). Atsižvelgiant į įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos absoliučią teisę atšaukti įmonės vadovą, darytina išvada, kad asmuo, pradėjęs eiti įmonės vadovo pareigas, negali turėti pagrįstų teisėtų lūkesčių nebūti atšauktam. Siekiant užtikrinti asmenų lygiateisiškumo principo laikymąsi, Įstatymo projektas patikslintas numatant, kad su visais iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo įmonės vadovo pareigas einančiais asmenimis, siūlomiems pakeitimams įsigaliojus, sudaromos terminuotos vienerių metų darbo sutartys, o šiam terminui suėjus įmonių

Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos pažangos departamento Ekonomikos skyrius (2016 05 11 išvada Nr. NV-1476)	4.1. Teiginiai „gali atsirasti“, „gali lemti“, „gali turėti“, kurie nurodomi kaip Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, yra daugiau prielaidos nei įrodymais pagrįsti motyvai.	vadovai atšaukiami iš pareigų. Neatsižvelgta. Egzistuojanti praktika, kai valstybės įmonių vadovų pareigas tie patys asmenys eina 15, 20 ir daugiau metų, nesudaro galimybių patikrinti, ar rinkoje yra šioms pareigoms keliamus reikalavimus labiau atitinkančių ir norinčių į šias pareigas pretenduoti asmenų. Siūlymas įtvirtinti pareigą periodiškai (ne rečiau kaip kas ketverius arba aštuonerius metus) organizuoti konkursą įmonės vadovo pareigoms užimti būtent ir sukurtų sąlygas patikrinti keliamus nuostatavimus.
	4.2. Reikėtų nurodyti, kam pavedama parengti įmonės vadovo skyrimo konkurso būdu tvarką, nes kitu atveju tokių tvarkų bus tiek, kiek yra įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinančių institucijų.	Neatsižvelgta. Konkurso organizavimo tvarka patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 301 „Dėl konkursinių pareigų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose sąrašo nustatymo ir Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir taikoma visoms įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms.
	4.3. Nėra aišku kaip darbo sutarties nutraukimo tvarką ir sąlygas reglamentuos Lietuvos Respublikos Seime svarstomas Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.	Neatsižvelgta. Atšaukimas – savarankiškas darbo sutarties nutraukimo su įmonės vadovu pagrindas, nustatytas specialiajame įstatyme – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, tad Lietuvos Respublikos Seime svarstomas Darbo kodekso projektas siūlomiems pakeitimams įtakos neturės.

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-06-08

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-06-22

2016-06-29

Dėl Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr.I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (TAP-16-774(2)(15-5439(5)))

Pranešėjas: ūkio ministras E.Gustas

Dalyvauja: ŪM Įmonių teisės skyriaus vyr. specialistė I.Vagulytė

Klausimo kuratorius:

Posėdžių rengimo skyriaus

patarėja

N. Makštelienė

2016 05 11

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-05-17</u></p> <p>(data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Pasirūpinti Ūkio ministerijai įvertinti FM, SM, TM, VRM, TD ir Ekonominės pašonpos departamento Ekonominės skyriaus pastabas.</p> <p>2. Patikslinti projekto svarstyti Vyriausybės posėdyme.</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p> <p>2016-06-29 svarstyta Vyr. pasitarime (vkl.)</p>	<p>Papildoma informacija</p>